

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący)

SSN Dariusz Kała (sprawozdawca)

SSN Igor Zgoliński

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

w sprawie **A. P.** skazanego za czyn z art. 200 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 22 czerwca 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach

z dnia 21 grudnia 2021 r., sygn. akt III K 724/20,

**uchyla zaskarżony wyrok w części, w jakiej nie zawiera
rozstrzygnięcia o środku karnym określonym w art. 41 § 1a k.k. i
sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu Katowice
- Zachód w Katowicach do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2021 r., sygn. akt III K 724/20, Sąd Rejonowy Katowice – Zachód w Katowicach:

1. uznał oskarżonego A. P. za winnego tego, że w dniu 14 grudnia 2019 roku w K., dopuścił się wobec małoletniej poniżej lat 15 Z. B. (lat [...])

innej czynności seksualnej, w ten sposób, że najpierw włożył dwa palce każdej z dłoni do tylnych kieszeni spodni małoletniej i poruszał palcami masując jej pośladki, a następnie po wyjęciu palców z kieszeni całą dłonią masował przez spodnie pośladki małoletniej i kilka razy klepnął ją w pośladki, czym wyczerpał ustawowe znamiona występku z art. 200 § 1 k.k., i za to, na podstawie art. 200 § 1 k.k. oraz art. 60 § 2 k.k. w zw. z art. 60 § 6 pkt 3 k.k. wymierzył mu karę grzywny w rozmiarze 100 (sto) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 30,00 zł (trzydziestu złotych), .

2. na podstawie art. 41a § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego A. P. zakaz kontaktowania się z pokrzywdzoną Z. B. w jakikolwiek sposób oraz zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej Z. B. na odległość mniejszą niż 100 (sto) metrów, przez okres 3 (trzech) lat.

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku żadna ze stron nie wywiodła apelacji i uprawomocnił się on w dniu 26 lutego 2022 r.

Orzeczenie to, w części dotyczącej orzeczenia o środka karnym, zaskarżył natomiast Prokurator Generalny, który w kasacji, wywiedzionej na niekorzyść skazanego, podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 41 § 1a zd. drugie k.k., polegającego na zaniechaniu orzeczenia wobec oskarżonego A. P., jako sprawcy, któremu przypisano odpowiedzialność karną za występki z art. 200 § 1 k.k., środka karnego w postaci zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów lub działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi, w sytuacji, gdy z treści art. 41 § 1a zd. drugie k.k. wynika, że w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego orzeczenie tego środka karnego na czas określony albo dożywotnio jest obligatoryjne.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowe Katowice — Zachód w Katowicach do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna.

Zgodnie z art. 41 § 1a k.k., w brzmieniu obowiązującym od 1 października 2017 r., *sąd może orzec zakaz zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na czas określony albo dożywotnio w razie skazania na karę pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu na szkodę małoletniego. Sąd **orzeka** [podkreślenie SN] zakaz zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi na czas określony albo dożywotnio w razie skazania za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego. Z treści przywołanej regulacji w sposób jednoznaczny wynika, że w sytuacji skazania oskarżonego (i to niezależnie, na jaką karę) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub obyczajności na szkodę małoletniego, sąd zobligowany jest do orzeczenia wskazanego w powołanym przepisie środka karnego. Zgodnie z utrwalonym w doktrynie i judykaturze poglądem, na co trafnie zwrócił uwagę autor kasacji, z perspektywy obowiązku orzeczenia ww. środka karnego irrelevantne jest, czy sprawca kiedykolwiek zajmował stanowisko, wykonywał zawód lub prowadził działalność, których ów środek dotyczy (zob. A. Ziółkowska [w:] *Kodeks karny. Komentarz*, wyd. III, red. V. Konarska-Wrzosek, Warszawa 2020, komentarz do art. 41, teza 11). Oczywiście jest również i to, że z obowiązku orzeczenia tego środka karnego nie zwalniało sądu zastosowanie instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2023 r., sygn. akt V KK 45/23).*

Powyższy wywód prowadzi do konkluzji, że poprzez brak orzeczenia wobec skazanego A. P. ww. środka karnego, sąd pierwszej instancji dopuścił się rażącej obrazy art. 41 § 1a k.k., która bez wątpienia miała istotny wpływ na treść orzeczenia.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy uznał kasację za oczywiście zasadną i uwzględnivszy ją w całości na posiedzeniu, przeprowadzonym w trybie art. 535 § 5 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok w części, w jakiej nie zawiera rozstrzygnięcia o środku karnym określonym w art. 41 § 1a k.k. i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Katowice – Zachód w Katowicach. Nie budzi bowiem wątpliwości, że w postępowaniu kasacyjnym dopuszczalne jest uchylenie zaskarżonego orzeczenia w części, w jakiej nie zawiera ono określonego rozstrzygnięcia, którego zamieszczenie było w danym wypadku obligatoryjne (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2023 r., IV KK 21/22).

Kierując się powyższą argumentacją, orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku.

(M.K.)

[ł.n]